

EMMASTRAAT

Naar H.M. Koningin Emma

Leo Nijkamp

De Emmastraat loopt van de Haaksbergerstraat langs de Stadsmaten in westelijke richting. Zij is genoemd naar koningin Emma, regentes van 1890 tot 1899. Eerst was het een zandweg en oorspronkelijk een deel van de middeleeuwse handelsroute van Deventer over Goor, Beckum en Enschede naar Münster. De weg met diepe karresporen, waarover ruwe voerlieden hun paarden voor zwaar beladen huifkarren voort joegen, passeerde het omwalde stadje zuidelijk. Enschede had nog een landelijk karakter en telde nauwelijks 2000 inwoners. De doorgaande weg volgde ongeveer de route van de Boulevard 1945 en koerste verder over het Wooldrik en Schipholt naar Duitsland.

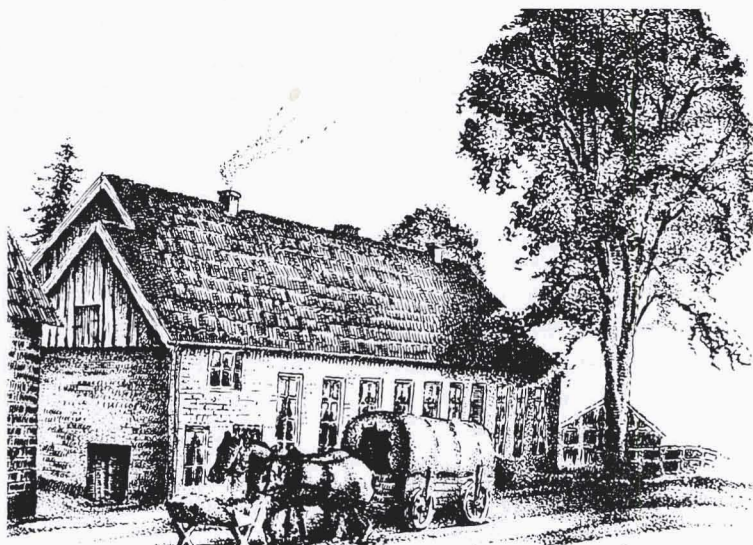
De West-Europese koopmanssteden, verenigd in de Hanze (12e -17e eeuw) hadden vele verbindingen, vooral over water. Over land behoorden de routes bepaald niet tot de kortste en mooiste. Soms gingen ze door woeste landstrekken met doorwaadbare passages van dwarslopende stroompjes, zoals de Glanerbeek op de rijksgrens. Pas in 1653 werd daar op hoger gelegen grond een brug geslagen. Granen, huiden, andere waar werden vervoerd op wagens met groot laadvermogen, vier en soms wel zes paarden. Zij hadden vastlopen in mul zand of modder te voorkomen.

*Straatnaam
als spiegel
van historie*

1653 werd daar op hoger gelegen grond een brug geslagen. Granen, huiden, andere waar werden vervoerd op wagens met groot laadvermogen, vier en soms wel zes paarden. Zij hadden vastlopen in mul zand of modder te voorkomen.

De voertuigen werden Hessenwagens genoemd en de wegen die zij volgden Hessenwegen. Het zal te maken hebben gehad met de herkomst. In Brabant stonden zij als Walenkarren bekend. Zij werden vaak met één zijde over de harde wegrand gestuurd om sneller vooruit te kunnen komen. Het gevolg was dat de berm afkalfde en de weg steeds breder werd, soms wel een kilometer. Er moest regelmatig tegen worden opgetreden. Maar meer zorg baarde de onveiligheid van de wegen in afgelegen en bosrijke gebieden. De kans daar op klaarlichte dag door struikrovers of muitende huursoldaten te worden belaagd en uitgeschud was groot. Daarom werd vaak in colonnes gereden onder bescherming van gewapende ruiters.

In de 17e eeuw werd de streck door betere verbindingen toegankelijker gemaakt. Er kwamen bodediensten tussen Amsterdam en Hamburg. De postwagen nam behalve pakketten ook personen mee. In Enschede stopte deze volgens dienstregeling in de Langestraat. Het gebrek aan verharde wegen bleef echter nog tot in de 19e eeuw bestaan.

Hessenwagen voor Duitse herberg (Verspohl?) bij de Glanerbrug

Herkomst illustratie: Leo Nijkamp